

A. A. J. OLSON
GULDSMED.

6
Göteborg i Dec
SALA D. 1881

1881 dec.

H. H. Herr, Doktor A. Nyström
Stockholm

Da jag dels genom personer och
dels igenom tidningarna fått mig
bekant, om H. H. gäcket och särdeles
intreserande för vår arbetande klassen
(icke allenast i Stockholm utan
äfvor hela Sverige, så tager jag
mig friheten att skriva några
rader till H. H., hoppas att H. H.
ej upptager det illa, icke kan det
vara af något särdeles intresse för
H. H. men för mig som är arbetare
kan det vara af stort intresse att
få medela mig med någon, om
detta värdefulla lifvet och mina
tankar derom, som dessa äro rätt
uppfattade derom vill jag ej ingå
i några stora detaljer, Min tanke

är fri och det har den alltid varit allt
i från min spedaste Barndom, men
ad medela mig derom till någon har
jag ennu ej gjort, och happas ad det
ej kommer ad sora den läsande,
jag vill blott därför medela mig med
H.H. som en Tillsynsrik, och Laid
man, jag sade nyss ad min tanke
var fri, na vel jag är fritänkare
Detta kan vel sora manga men jag
happas ad H.H. ej upptager det illa
och om jag häruti begår en dumhet
saver H.H. medela mig derom,
Det finnes manga lärda stora
vattenskarpsmän som är af samma
tanke, men tyver ingen ennu som
Predikat denna Lära, Blott därför
ad det strider emot Lagen Staten och
Kyrikan, det är en dumm uppfattning
i detta världsliga lifvet, icke barde
allt Predikas och i synnerhet det
fria ardet, och jag som en fattig
arbetare har ad om det skulle

komma den dag da allting finge
Predikas fritt, så skulle manga
Millioner meniskor sluta sig till
det fria ardet fana, men och huru
ginge det da med vår dyra Manark
och våra hägt lärda Prester,
Därför gäres allt hvad som kan göras
för ad det fria ardet ej får predikas
och skulle någon våga uppträda
saram derställe, skulle han genast
bli bespottad och utpekad som en
Guds förnekare, ja till och med
inspurad i fängelse, Detta kan
vi kalla Levittisianens upplysta
lidewarf, Men bakar man ihop
utaf Skriftens Surog en stor kaka,
så äger man rätt ad som hvarje kelp
stär, utdela derutaf, i hvarje vink
och vinkel af Världen och da bli
man af snart nog uppsatt till
prelat för att vidare gå på i
sina pära kläder och ad på allt
mäjligt såd säka hålla sin jord

i Schack så ad de intet läper med
tidens ström sam går så fort,
min tanke är vidare om ad am intet
människorna varde så bundna vid
Tyska och Staten sam de äro, så skulle
snart dessa troner ramma. Derfor
predika Skriftens ord att vad du kan
för då kaller man människorna i
a kunnighetens murken och. Tyskan
och Staten står fast, vidare är min
tanke om ad Lager måste vara ten
det är rätt för vad rätt sam skall
Skipas samt för missdådare sam
skall dömmas efter det bratt de hava
fort, , Derfor tänker jag gör hvor
man rätt och din nästa gäst. om
jag så kan skulle varje människa
förbinda sig vid dessa gifvna läften
så skulle ej så stor splittring spira
sig ibland folket utan alla ville
vara bröder, men nu är tyver
är det intet så, Pensionsen är
en stor talismanja ifrån Konungen
intin tiggaren

A. A. J. OLSON

GULDSMED.

SALA D.

18

75

Och äfver allt var man kammer
Spinges det lika har man penningar
då kan man kamma kvat man vill
bliva hvad vill och om det är den dumme
människe under jorden har man blott
penningar är man genast ansedd
I denna saken och mera i den vejen
behöfver jag ej tala om, men hur
skall man kamma sin likhet emellan
enemiskan då detta är den vaildige
läsen. Detta har jag kan aldrig låta
sig göra men ett steg har den arbetande
klassen enoäck lagit framåt på sin
bana, upplysningen steg, så att den
arbetande klassen icke står nu som
för under valdet och tyrani blott
för sin fattigdom. men många
finnes af vara bättre lattare som
önskade denna tid tillbaka då fatt.
tigdommen kunde trampas under
deras fötter, men jag gläder mig
och många med mig att denna tid

aldrig
Kan komma åter, utan tvärit
om, varde det önsktigt ad var
och en blefve en rätt tänkande
Medborjare i detta Världslige
Jag öfver gäv nu till mig själf och
min själfbiografi haf derför blott
talamad med dessa rätt skrifvne
och öfiterade rader, hvarför jag
öf kan skriva bättre upplyses nog
i nedanstående

Jag är född i Stackholm af äktrings
våra föräldrar min Fader var Byggn
mästare en mycket grefruktig man
och han såkte nog att inprägta i
mitt Barnasinne allt som stod
hvarom han bud och jag var och så
vittlig vertill men min glädje varad
icke länge min Moder dog då jag
var 5 o 6 år jag minnes min Fader
vid hennes ²³ ^{hans} begravning
han ad läsa för henne många
böcker och mig framhållt han sam
den bästa af oss, och bad i sina
böcker ad han skulle få lifva

7
Lills han såd mig som präst, det
var hans största önskan, men
ad det det gynnma det vilte icke
så. Han blef icke så långlifvad
han dog några år efter min Moder
jag var då 9 o 10 år, Nu börjar min
vandringstid, Mina Föräldrar lämnad
en liten gård efter sig till olycka för
mig, men till lycka för min Förmyndar
och Ryskaberden Ekedal i Adolfs
predick församling, som trötigen
tag brors latten. Dessa personer
skaffade mig in på en inrättning på
Läder för varnartade barn En afdel-
ning af de tillströmska inrättningar
der jag blef insperrad med unga
förbrytare, Der jag fick Traskor
gula kläder Gaff mässor med
3.51 abetes sam en stor förbrytare
Då jag i mitt framma barnasin-
ne öf viste vad ond och ålakt var
men tyver der kunde man få

liffälle ad få lära sig åskpeten
men min gada Faders råd rådde
åfver alla mina kamraters råd
jag satte ehuru ett barn alltid min
förtrostan vid min Faders ord, ad
mig kunde de intet lacka eller tubba
tu ad begå något bratt, jag fråga
de mig sjelf många ganger hvad
har jag gjort för andel sam skull
vistas inån detta fängelset (För den
tiden 1852. var det Galler för alla fänster
och Sällar i Kordarenne) och aldrig fick
vi gå ut annat en ån söndagarna i
kyrkan, men det var ådet sam fört
mig ut, Det var nemligen en Guds
tjenare kyrkoherden Ekool en god vän
till min Fader sam skuffa mig ut
Der ser vi hvad penningen kan föina
jag var ett åskyltligt barn mig ville
de skuffa under å bland brattes barn
för ad jag skulle trampa samma
fatspar sam de och kan hånda
aldrig mer komma ad vistas utan
Gallerportar sam många af dessa

A. A. J. OLSON

GULDSMED.

SALA D.

18

8 9

Hamrater faldt godt, jeg søger
hamrater hvor vel jeg kunde
byggas derfor, Denne anstalt var
da for tiden en Skole for utbildning
af Tjener og Bønder saam-
en Partij ved navn Tyr oita en Mylter
en Måle ved navn Gåte med flere
dygtige sadana var hamraterne de
flæste så ad næsten alle hamrede
inam fængelses mure, samt Dindstrøms
inrættungen men jeg har altid gået min
bane fram, jeg sadde det var adet sam-
føit mig dit det var Eldal og hanam
har jeg altid forbannet så prest
han var det var den første Prest sam
gort mig anet og sam tænkte ad
storta ed værløst barn i forværet,
jeg vistads der for mit 14 år men
under tiden hade visserligen ikke
mycket passeret sam kan vara af
interesse jeg var altid samma fram
me barn laste alltid mine bænner i ty-
ket for hade jeg last dem høit

så hade jag fått stryk af mina
 Kammater, emellertid fick då varande
 Föreståndare Pastor Sellman inga
 fel på mig, men en vakar dag blef
 jag beskyld för tjuf. Det hade kommit
 mit bort en mindre fågelbur och jag
 blef beskyld för att ha stulit den
 blef så uppkallad till Pastor Sellman
 men som jag var oskyldig kunde
 jag ej förmås till att påtaga mig ett
 bratt som jag intet begatt, jag fick
 nu lära mig känna en Prest i
 Sina Skrud han slog mig så att jag
 var Gul Grön och blå med ett ord
 adelles Sänderpapperad öfver hela
 min kropp, jag bad då i min
 framma Barna Gård till Gud om
 skydd och förbarmande att Prester
 ej skulle slå igel mig, detta förtfor
 tre dagar i rad och jag bad Gud
 alltid bevara mig, jag bad Prester
 förskona mig men hans hårda
 Hjerta let ej beveka sig, och sedan
 den dagen har jag förbannat den

Presten med, hade jag nu som
 traligen hans tank var att slå
 mig till jag påtager mig brattet
 gort det för att slippa stryk
 så hade jag varti för att för
 rad det hade blivit upptaget för
 Ställe, men efter den stunden track
 jag ej på Gud och kammer traligen
 alloriz och till, således två Prester
 som ett barn vid min ålder förban
 nar, och traligen hade Tyrkakeren
 Eboal äfven något med i Sellmans
 spel emot mig, för att få mig på
 brattes bara men det half intet
 sedemera kan jag då enteligen ut
 ifran denna fördämmande barning i
 Lära men stryk vankades över
 med för att man intet kunde
 falla allt, så kom tiden till
 min första Naturoföreläsning som
 jag tänkte en hit en dit hur det
 skulle gå om jag skulle besvär
 mig dermed, jag taljuicke Prester
 och sätter föräpigt ej till till någon
 Gudamåhet, men som man blir

illa bemått och öfver hankända
tvingad dertill så är det så gadt så
jag gör för ju helre men alltid
med samma bestut, Den Presten
som berädd mig till min Nattvares
gang var Läsare vid Horns Flyborg
men han kunde intet frantaga
mig min tra och jag har alltid
Perblivit dervid och har ej sevan
dess varit framför något altare huru
vel jag är snart nag 40 år gammal
med tiden förging och jag som
mangen annan fick mig litet
eller intet lära så blef jag yngling
och ären förläten så fort till jag
kan till min myndighets ålder
nu först hade jag rättighet av
farska efter mina ägadelar ^{och} ~~men~~
mina Föräldrar, lämnat efter sig
men efter en 11 års vila så tyckes det
skulle hava föräkat sig men och
nej det fanns intet mer för oss en
hvad vi kunde håpa oss en ny Kertym
för det var allt och vi fick vara nöjda
tack vare den Svanska Rättshjungen

A. A. J. OLSON

GULDSMED.

SALA D.

18

9 13

För den fattiga sasan jag då var fans
ingen Rätt och jag hade ej råd till
att Prassesa. Således blef den affären
uppgord och jag fick vara nöjd -
nu var jag en yngling i mit 22 år och
jag som många annan yngling
vid den tiden fattade tycke för
en flicka som då vistades i en
familj i Stackholm, och äfven hon
tycktes finna blygsel för mig -
men det hade ej vetat det så - år
1865 vistades en Tyrkahaide vid namn
Littner i Stackholm, vid Riksdagen
vald från Norrland borat i Torps
Lacken, Han bodde i någon familj
i Stackholm och ehuru gift och hade
barn, förmerade han bekantskap
med någon flicka och på jern
blef en datter, Detta år nu den
 tredje Prest som gart mig anett -
men en yngling har jag ej tappor
talamadet för så litet och det gjorde

icke jag eller, så den sorgen gick
snart öfver, 1866 bestat jag mig för
att lämna mitt fädernesland, och
styrede så min kassa till Tyskland
med en reskassa på 35 Rer det var
allt, för att öfverburja nya mötgän-
gar, Det lyckades mig dock att i
Berlin finna arbete, och en tid
förflöt till min stora glädje
men 1868 bestat jag mig för att göra
en resa öfver Saxiska Schvütz till
ungaren och Österrike kammen till
Innsbruck i Tyrolen bekam jag arbete
och stannade der en tid, Kommerad
vinsteds bekantskap med en ung flicka
Dotter till aktungsörardo försälldar
men hon var Katalisk och, Detta
gorde för mig mycken avilja, men
detta påste jag mig dock ej så mycket
vid, vi blefvo allt intimare vänner
men vänskapen varade ej för mig så
länge det förbyttes till en viss sorg
både för mig och hennes försälldar

15
Då han för sine försälldar uppade
att hon snart skulle bli en moder
Detta fick han erfara genom sine
framma böner och sin Rikstänke
Det var nämligen hennes bektsfader
Sam. var så Hjertlös och förförd
detta barn, Fårana han dessa
heliga fäder vara, O människorna
ära bra klänthogarna så de tror på
en Gud och på dessa Sjelasörjare
Sam aldrig gör annat en andt, Detta
var nu den fjerde prest som blef
förbannad af mig eller med rätt
sagot för aktad, Dock har aldrig
har mig uppstått någon tanke på
att hämnas på dessa prelaten, Nej
långot öriftror jag har noga öfver
tänkt allt, De äro mera lärda en
jag de har nog forskat i Skriften
och insett att Lynden och Hellsvetet
finnes ej till därför göra dessa
Heliga Herrar sasam de vitt, de
leuva med ett ord sagot, Hållsigt

Nu åter fortsatte jag min Resa
till Stuttgart arbetade där en tid
samt sedermera till Schweiz, och så
1869 till Paris, Der jag äfven fick
arbete men och det varade ej så länge
1870 bröt kriget ut och jag blef som
mängden annan Svensk innesluten
i Paris och var således tvungen att
söka mig som frivillig i något
Kompani för att icke behöfva svälta
igelt, jag gjorde ej detta för att
visa mitt mod eller för att hedra
det Svenska Namnet, nej kriget
var min fara, Derför att den ena
människan skall bli kommenderad
att slå den andra igelt, Härvidlag
hade jag tid att försöka människornas
i sin vilora glans, & om Artystens
som vid Ha din äger bräder igelt
blåd på en Konung eller en Kaisares
befallning, men vi lefva ju i ärens
framtskridande tider, jag blef som
sagt saldat i 7 månader och fick

A. A. J. OLSON

GULDSMED.

SALA D.

18

10

17

Dermed tillfalle ad se mycket sam
jag y sa noga kon del gifva, men
ehuru vel jag var pa flera farsoster
och som Reserv Kammerend till Pransy
men mig vetterligen ej behoft ad af
lassa en Skott emat någon och
detta sin min ägen glädje, jag var
deremat vittig i allt och fick mig
attid anfordradt ganske svorsaker
och blev derfor af Captain samt
General Dycker, sapsad ad ej bli
glömd med någon slags Gratifikation
men tyver en Frans General haller ej
attid sine ad, jag hade ej eller Puklam
erat mig för jag tankte attid det bliver
sa litet och det är ej värdt ad förska
efter, men nu sedan jag blivit utan
arbete och fattig dammen står för
dören, så vilse jag försaka min
Lycka hvarfor jag skryf till Kriegs
ministren i Paris, och efter 10 ars
väntan bekom jag 50 franc. Summa

Kv 34, 75 om det var aut för mig
deltagande i Detta intressanta Krig
Efter Krigets slut kom Sammen-
upprøret, Detta befattade jag mig
ej vid utan blott åsåg det hela
Det var emellertid gynnligt
Sedmera efter lungnet inkræft. arbetad
jag quav i Paris till 1872 på Sammen
då jag fortratte min resa till hem-
landet och hamnade i Stockholm der
jag arbetade som Gesell till 1874 då
jag i Kampani med en mycket god
van an yrkesbröder började ägen
affär, insatte således i affären mina
tråget hopparade penningar, för
att gå framtiden till mötes, ,
men ådet ville icke att jag skulle
kunna framåt, min Kampaniar
var nog artig och förklarade för
mig att vi skulle stignas ut, och
när jag förade mina tillhörigheter
samt mina insatta penningar till
baka så svarades helt enkelt,

bevisa att du har något att säga
af mig, Saken var den att vi var
ej Lagliga Kampaniarer, utan
vi skulle först på Nyåret 1875 ingå
lagligen Kampaniskop men åter
dagar före denna tid blef jag med
rättad derom, och fick således för
mitte goda velförhållande ingenting
intet ens mina Kläder som hörd
mig till, jag sökte laglig rätt men
som det intet fans skriftligt. oss
emellom och han nekade för allt
så blef jag utan, och för att komma
åt aut köpte han sine vittnen,
emot mig, Detta kan man kalla
vårskop, och jag blef med ett ord
utfattig jag började åter min yrke
i Stockholm men i minnats gav det
ej för sig, jag bestöt att flytta till
en liten stad och valde därför Sala
den en burjan fönt jag mig der
ganska vel an det gjorde det därför att
jag hade arbete an full sysselsättning

Jag var nu gift hade mitte lungna
hem, men så kom det dåliga tider
1877 och har fortfarande intets data
åtminstone för mig, men glädjen
varade för mig ej eller så länge
fortfarande av Brandt i Sala om jag
förklarade nästan allt hvad jag ägde
nu var det för mig omöjligt att stanna
der längre för arbete fans intet och
hvad skulle jag försäja mig min
hustru och 3 små barn med, jag
sökte då åter en annan plats förmin
och de minas upp behålle Stäckham
var ej nämnbart der finnes 34 Butiker
i mitte pack men här finnes blott
9, och endock kan jag tänka mig
få gå en svår tid till måtes, jag
täncker med armadett Svårt och älskar
för här skan att ting vara startat om
fint är det intet det så duger det intet
och tråkiger är jag här ansedd för en
fuskare som ingenting duger till.
dessa är jag utan arbete, det är vel

A. A. J. OLSON

GULDSMED.

SALA D.

18

11 91

ad mitt halsmad ej brukar under. jag
har äfven sådant arbete hos andra Guldsmeder
som arbetar men det har ej lyckats mig
samt på Hotellen därför ad jag är kunnig
Fransko och Tysko Språken men allt för
gefvat, nu återstår intet annat för mig
en med min Hustru och 3 små barn
ad vandra landsvägen detta är i mitt
Fädernesland, Mårkas bön ad jag ej
varit någon slags Drunkare ej eller
Hörsare, utan ödet har fört mig
till fattigdom, hvort skall man
vana sig i detta lifvet med så många
motgångar, ja de säger till Gud, men
jag har försäkrat detta medel men det
är mig matbjuvande, jag inser ad
detta är blott ett samt prat, jag hade
visserligen den turen ad här på hyra
mig en liten lägenhet emat 30 R
per månad, detta är nu hos mycket
beskäftigt folk, Läsare förfriigt
och de har nog såkt ad på allt

mäjligen såd på mig använd men
och strider emot min fria tanke
jag kan intet tro detta svammet
men utaf min fattigdom måste jag
ej stå mig med dem skulle jag det
varde jag på bar bakke med de mina
om hinstående vintern tilmåtes —
a det är hårdt men ådet är svart
man måste tåla och lida det vilken
jag måste tåla en grym föroämykelse
hårom dagen vi delat käk med vår
vårdina och mitt lilla barn Bäggen
mått hade afståndigt tagit och
åtit litet Lytt ur ett glas som hörd
henne sin, genast fick jag höra
hvad Läsare har för svammet för
sig, han bannade barnet med
dessa ord du Hjevulens barn
du världens afskum. m m Dyligt
dettar är ord sin eid afståndigt barn
och jag som fader måste lida om
Stora skymf blatt för ad jag är
fattig, jag vågade ingen ting svara

Jast jag hade ord på mina löjpar
ortill men jag tänkte Hyran är
för innevarande månad ej betalt
således kan nä höra mig på
porten, om jag vågar säga något
för ad skydda mitt afståndigt
barn, jag fick därför tåla och lida
det var första gånge mitt barn hade
mig vetterligen tagit något utan lof
hade det nu varit en Kattunge så
hade det ej värt så stort uppsvande
jag tänker därför bättre ad aldrig
varit färd och om så haer varit
vorde det basta ad ha det så tidigt
som möjligt, Förlåt ad jag har
uppbekattit H. H. med så långt
bref men här har jag tacknat
mitt lifs hela glädje fast i
Kärhet, anholder därför ad H. H.
ej på något vis afänthg görotta
bref, så det ej kan vara till någon
nytta för mig, Det är med ett ord
kort utförligt, och jag kan om en

aldrig så fattig så att någon tror
sin någon allmakt, men det här
härda är en stark själ hos mig, och en
dålig uppfattning, men så har jag
uppfattat allt, ingen lärare har
jag haft ifrån mina spårare är
utan allt har jag själv inpräglat i
mitt sinne, Mången har jag hjälpt
i sin fattigdom, och mången deribland
sana jag hjälpt i utlandet som en
sär bättre dagar, men tyvärr, skulle
jag anropa dem om hjälp, så skulle
de svara mig att jag varit dum
som hjälpt dem. Jag hade mycket
mer att skriva men jag vill förkorta
att så mycket som möjligt, Därför
beder jag H.H. vara af den godheten och
tillskriva mig några rader till Goss
och om jag har uppfattat att detta
arätt eller hur, Hjelpen är för mig en
gata Jordanen och Himmet blott man ser
lyckliga dagar, och något hjälpet har
jag aldrig haft på, Hälsningsfullt
10. Magnusgatan 10 Axel. Olsson

10. Magnusgatan